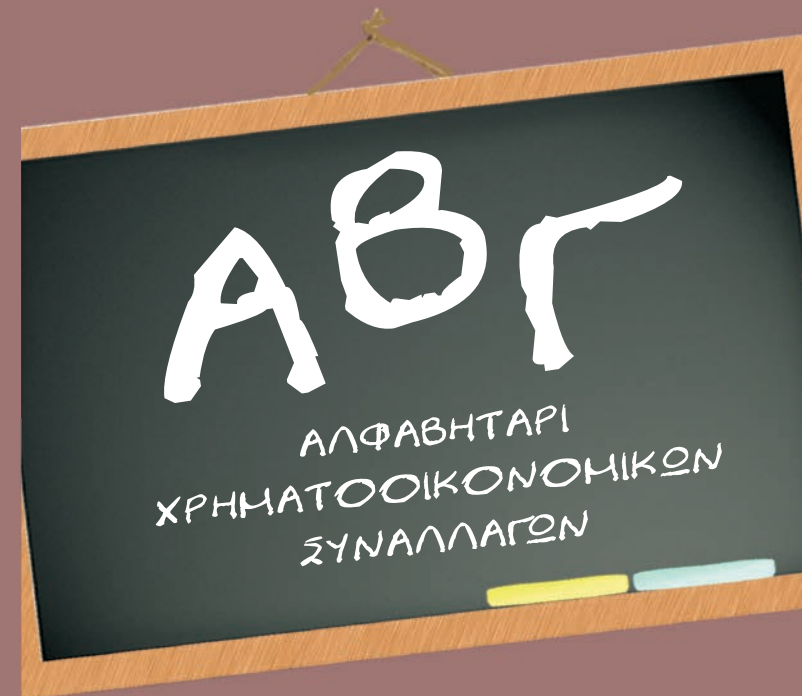

Η δράση χρηματοδοτήθηκε από την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή
Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας
1421 Λευκωσία, Κύπρος
Γραμμή Καταναλωτή: 1429
Τηλέφωνο: 22 867100 και 22 200900
Φαξ: +357 22 200975
e-mail: ccps@meci.gov.cy

Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτή (ΕΚΚ) Κύπρου
Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας
Αγαπήνορος 2, Μέγαρο ΙΡΙΣ,
1421 Λευκωσία,
Τηλ: +357 22867177

Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Τ. Θ. 16033, 2085 Στρόβολος
Τηλ.: 22313111, Φαξ: 22463077

Διεύθυνση Γραφείου: Λεωφόρος Προδρόμου 26,
2063 Στρόβολος

E-mail: consumersunion@cytanet.com.cy
Website: www.consumersunion.org.cy

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	2
	ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ.....	3
	ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΠΙΤΑΓΕΣ.....	6
	ΑΛΛΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ.....	8
	ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ.....	14
	Α. Κρατικά ομόλογα.....	14
	Β. Ομόλογα εταιρειών Bonds	15
	Γ. Μετοχές.....	17
	Δ. Επενδυτικά κεφάλαια.....	18
	Ε. Ασφάλιση.....	22
	ΣΤ. Έχω επενδύσει τις αποταμιεύσεις μου; Τι δικαιώματα έχω;	23
	Ζ. Πως μπορώ να προστατευτώ ως επενδυτής;	24
	ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ.....	29
	ΦΟΡΕΙΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ (ΕΕΔ)	36

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η «Οδηγία 2014/65/ΕΕ για τις Τραπεζικές και Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες», πηγάζει από την ανάγκη να παρέχεται υπεύθυνα στον καταναλωτή και ιδίως στις πιο αδύναμες κατηγορίες, σειρά στοιχειωδών πληροφοριών, για την αξιοποίηση των εργαλείων και υπηρεσιών που προσφέρουν οι τραπεζικές και χρηματοπιστωτικές εταιρείες. Σκοπός του παρόντος Οδηγού, είναι να παράσχει πληροφορίες στον καταναλωτή, σε απλή και κατανοητή γλώσσα, για τα βασικά τραπεζικά και χρηματοπιστωτικά προϊόντα, ώστε να μπορεί να τα χρησιμοποιήσει ορθά και συνειδητά. Ο κατάλογος των επιχειρημάτων απορρέει από την ανάγκη ανταπόκρισης στις πραγματικές καθημερινές ανάγκες του καταναλωτή.

Η καινοτομία αυτού του έργου, έγκειται στην απόφαση να γίνει κατορθωτή η μετάφραση του εν λόγω Οδηγού στην αγγλική, γαλλική, ισπανική, αραβική, καθώς και σε άλλες γλώσσες, καθιστώντας τον έτσι κατανοητό και στους επισκέπτες (τουρίστες), ακόμα και στις μεταναστευτικές ομάδες του πληθυσμού, οι οποίες εκτίθενται συχνά σε σημαντικές δυσκολίες, σχετικές με τη χρήση αυτών των υπηρεσιών.

Γενικότερα, αυτή η δράση, είναι συνυφασμένη με το στόχο της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής (ΠΕΚΠΟΙΖΩ), να προωθήσει και μέσω της εκπαίδευσης

των καταναλωτών, την κοινωνική ένταξη αυτών των πολιτών.

Ο Οδηγός αυτός, ο οποίος καλύπτει ιδιαίτερες πτυχές θεμάτων, εντάσσεται σε μια ενιαία και ευρύτερη διαδικασία κατάρτισης και έχει ως κύριο μέλημά του την προαγωγή συνειδητοποιημένων πολιτών αλλά και την καθοδήγησή τους στην αναζήτηση της αγοράς υπηρεσιών που χαρακτηρίζεται από ποιότητα, αμεροληψία και διαφάνεια.

Ο ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

Ο τρεχούμενος λογαριασμός, σας παρέχει γρήγορη και εύκολη πρόσβαση στα χρήματά σας μέσω πολλών διαφορετικών καναλιών (υποκατάστημα, ΑΤΜ, webbanking, mobilebanking κλπ.). Ο τρεχούμενος λογαριασμός δεν χρησιμοποιείται για να επενδύσετε τις αποταμιεύσεις σας, αλλά για να προβείτε σε κατάθεση των χρημάτων σας στην τράπεζα και να επωφεληθείτε από μια σειρά τραπεζικών υπηρεσιών.

Για να ανοίξετε έναν τρεχούμενο λογαριασμό, πρέπει να μεταβείτε στην τράπεζα προσκομίζοντας την ταυτότητά σας και έναν πρόσφατο λογαριασμό κοινής ωφελείας, μέχρι 6 μηνών (σταθερού τηλεφώνου, ηλεκτρικού ρεύματος, υδατοπρομήθειας κλπ.) Αν είστε αλλοδαπός, πρέπει να προσκομίσετε το διαβατήριό, την άδεια εργασίας και την άδεια παραμονής σας στη χώρα.

Είναι πολύ σημαντικό, προτού υπογράψετε τη σύμβασή

σας με την τράπεζα, να τη διαβάσετε προσεκτικά. Μην διστάσετε να ζητήσετε εξηγήσεις σε περίπτωση που θεωρήσετε ότι κάτι δεν είναι σαφές. Μην ντραπείτε να ρωτήσετε οτιδήποτε δεν κατανοείτε.

Ένας τρεχούμενος λογαριασμός, σας παρέχει τη δυνατότητα να κάνετε αγορές και πληρωμές χωρίς μετρητά, χρησιμοποιώντας διάφορα εργαλεία και κυρίως το διαδίκτυο (InternetBanking).

Για να χρησιμοποιήσετε τις υπηρεσίες που σας προσφέρει ο τρεχούμενος λογαριασμός, μπορείτε να μεταβείτε απευθείας στην τράπεζα σας ή να χρησιμοποιήσετε τις Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATM) ή άλλες μορφές πρόσβασης σε υπηρεσίες, όπως το τηλεφωνικό κέντρο της τράπεζας, το διαδίκτυο) ή ακόμη και το κινητό σας τηλέφωνο (mobilebanking).

Κατά το άνοιγμα ενός τρεχούμενου λογαριασμού, πρέπει να έχετε πάντοτε υπόψιν σας το κόστος που αυτό συνεπάγεται. Συγκεκριμένα, το άνοιγμα και η διατήρηση τραπεζικού λογαριασμού συνδέεται με την καταβολή ετήσιου τέλους και σειράς εξόδων και προμηθειών, οι οποίες ποικίλλουν ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης και τις πράξεις (είδος και αριθμό) που εκτελούνται. Είναι καλό, προτού προβείτε στο άνοιγμα ενός τρεχούμενου λογαριασμού, να πάρετε τη δέουσα πληροφόρηση από την αρχή.

Το Υπουργείο Οικονομικών παρέχει στον καταναλωτή

πίνακα, στον οποίο παρουσιάζεται η σύγκριση τελών ανά πιστωτικό ίδρυμα, σε σχέση με τις αντιπροσωπευτικές υπηρεσίες οι οποίες συνδέονται με βασικό λογαριασμό πληρωμών. Για να μεταβείτε στον εν λόγω πίνακα, χρησιμοποιείτε τον πιο κάτω σύνδεσμο:

https://www.mof.gov.cy/mof/Comparefees/comparefees.nsf/index_gr/index_gr?opendocument

Διευκρινίζεται ότι ο τρεχούμενος λογαριασμός σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί μορφή επένδυσης, καθώς δεν επιφέρει οποιοδήποτε τόκο ή εισόδημα στον κάτοχο του.

Εάν ο τρεχούμενος λογαριασμός συνδέεται με υπηρεσία υπερανάληψης (overdraft) και προβείτε σε χρήση κάποιου ποσού από το όριο υπερανάληψης το οποίο δεν αποπληρώσετε σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο (που καθορίζεται από την τράπεζα), τότε το ποσό της μη αποπληρωμής θα χρεωθεί με συγκεκριμένο επιτόκιο. που είναι καλά να γνωρίζετε.

Είναι σημαντικό να θυμάστε: τον αριθμό του λογαριασμού σας. Κάθε λογαριασμός φέρει έναν αριθμό με τον οποίο αναγνωρίζεται.

Τα IBAN, SWIFT/BIC και Ac.No. είναι τραπεζικά δεδομένα (τραπεζικά στοιχεία) που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση ορισμένων πράξεων.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΠΙΤΑΓΕΣ

Η επιταγή είναι ένα μέσο πληρωμής που επιτρέπει σε οποιονδήποτε κατέχει τρεχούμενο λογαριασμό να πληρώσει ένα ποσό σε τρίτο πρόσωπο, χωρίς να χρειάζεται να χρησιμοποιήσει μετρητά.

Προκειμένου να χρησιμοποιηθούν οι τραπεζικές επιταγές, είναι απαραίτητο:

1. Να έχετε τρεχούμενο λογαριασμό σε τράπεζα.
2. Να έχετε στην κατοχή σας βιβλιάριο επιταγών από την τράπεζα στην οποία διατηρείτε λογαριασμό.
3. Να έχετε στον λογαριασμό σας το αντίστοιχο ποσό χρημάτων για το οποίο εκδίδετε την επιταγή.

Οι τραπεζικές επιταγές εκτυπώνονται σε τυποποιημένα έντυπα που περιέχουν ήδη ορισμένα στοιχεία:

1. Το όνομα του κατόχου της τραπεζικής επιταγής.
2. Το όνομα της τράπεζας που πραγματοποιεί την πληρωμή (δηλαδή, η τράπεζα που εξέδωσε το βιβλιάριο)
3. Ένα κωδικό αναγνώρισης που συνδέει την επιταγή με τον λογαριασμό του πληρωτή.

Άλλα δεδομένα τα οποία πρέπει να αναγράφονται από τον κάτοχο της επιταγής:

1. Η ημερομηνία έκδοσης της επιταγής (εάν αναγράφεται ημερομηνία μετά την ημέρα έκδοσής της, τότε η επιταγή λέγεται μεταχρονολογημένη και ενδεχομένως να υπάρχει έξτρα χρέωση)

2. Το ποσό ολογράφως και αριθμητικώς, υποδεικνύοντας και τα δυο δεκαδικά ψηφία. Για παράδειγμα, €150,33 και εκατό πενήντα ευρώ και τριάντα τρία σεντς μόνο.

3. Το όνομα του δικαιούχου, δηλαδή το όνομα αυτού που λαμβάνει την πληρωμή.

4. Την υπογραφή του εκδότη της επιταγής.

Η επιταγή επιτρέπει:

1. Να πραγματοποιούνται πληρωμές ακόμη κι όταν δεν υπάρχουν συμβόλαια στο χέρι, εξαλείφοντας έτσι τον κίνδυνο κλοπής, ληστείας και απώλειας.

2. Να πραγματοποιούνται απομακρυσμένες πληρωμές, αποστέλλοντας στους πιστωτές επιταγές και όχι τραπεζογραμμάτια.

3. Να μεταφέρεται το ποσό που περιέχεται στις επιταγές σε άλλους με μια μόνο κίνηση την λεγόμενη «οπισθογράφηση». Δηλαδή με την υπογραφή σας στην πίσω πλευρά της επιταγής

Προκειμένου να αποφευχθεί η χρήση της από τρίτους ή σε περίπτωση που έχει κλαπεί το βιβλιάριο ή έχει χαθεί, μπορούν να ληφθούν ορισμένες προφυλάξεις:

1. Εισάγετε τη **Μη Μεταβιβάσιμη Ρήτρα** (“**Non Transferrable**”) γράφοντάς την στον προβλεπόμενο χώρο επάνω στην επιταγή. Με αυτό τον τρόπο, η επιταγή μπορεί να εξαργυρωθεί μόνο από τον δικαιούχο και δεν μπορεί να μεταφερθεί σε άλλους.

2. Η ράβδος που αποτελείται από δύο εγκάρσιες γραμμές

(//) στο μπροστινό μέρος της επιταγής. Με αυτό τον τρόπο, η επιταγή μπορεί μόνο να κατατεθεί στην τράπεζα που βρίσκεται ο τραπεζικός λογαριασμός του κατόχου.

ΑΛΛΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

1Α. Αυτόματη Τραπεζική Εντολή (standing order)

Η αυτόματη τραπεζική εντολή είναι η αυτόματη χρέωση του λογαριασμού για πραγματοποίηση πληρωμών (π.χ. ενοικίου) ή μεταφορά χρημάτων σε άλλους λογαριασμούς σε καθορισμένο χρόνο (π.χ. μηνιαίως). Ο κάτοχος του λογαριασμού εξουσιοδοτεί την τράπεζα να προβαίνει αυτόματα στις πληρωμές από τον τραπεζικό του λογαριασμό, για όλες τις υπηρεσίες που επιθυμεί να πληρώνει κατ' αυτό τον τρόπο.

Το πλεονέκτημα αυτής της μεθόδου έγκειται στο ότι ο λογαριασμός χρεώνεται αυτόματα την ημέρα της - εντολής, επομένως δεν χρειάζεται να μεταβείτε στην τράπεζα για να διεκπεραιώσετε την πληρωμή. Σημειώνεται ότι πρέπει να είστε ιδιαίτερα προσεκτικοί με τις αυτόματες χρεώσεις, και ότι πρέπει να λαμβάνετε υπόψη τις προθεσμίες των τραπεζικών εντολών.

1Β. Άμεσες Χρεώσεις (Direct Debits)

Το directdebit αφορά την αυτόματη πληρωμή λογαριασμών και υπηρεσιών όπως του λογαριασμού ηλεκτρισμού, τηλεφώνου κτλ. Ο καταναλωτής ζητεί το direct

debit μέσω του οργανισμού που θέλει να πληρώνει και ζητεί επίσηστην ακύρωσή του μέσω του οργανισμού αυτού. Το σύστημα μπορεί να χρησιμοποιείται για μεμονωμένες ή επαναλαμβανόμενες εισπράξεις άμεσης χρέωσης. Για το ύψος των χρηματικών ποσών δεν υπάρχει περιορισμός, εκτός εάν επιλέξει διαφορετικά ο καταναλωτής.

2. Αυτόματη Ταμειακή Μηχανή ATM

Η ATM και μια χρεωστική κάρτα που σας δίδεται, όταν ανοίξετε έναν τρεχούμενο λογαριασμό, σας επιτρέπει να εκτελείτε μια σειρά εργασιών, συμπεριλαμβανομένων των πιο κάτω:

1. Να κάνετε ανάληψη μετρητών από τα μηχανήματα ATM (Προσοχή: εάν κάνετε ανάληψη από άλλη τράπεζα εκτός από τη δική σας, είναι ενδεχόμενο να χρεωθείτε με κάποιο ποσό ως προμήθεια).
2. Να πραγματοποιείτε πληρωμές σε καταστήματα, υπεραγορές, εστιατόρια, πρατήρια βενζίνης κλπ.).
3. Να κάνετε κατάθεση μετρητών στον λογαριασμό σας μέσω της ATM.
4. Να ελέγχετε το υπόλοιπο του τραπεζικού λογαριασμού σας.

3. Πιστωτική Κάρτα:

Η πιστωτική κάρτα είναι ένας τρόπος πληρωμής που παρέχεται από την τράπεζα κατόπιν αιτήματος του κατόχου

του λογαριασμού, με μηνιαίο όριο, στο πλαίσιο του οποίου καθίσταται δυνατή η πραγματοποίηση αγορών. Το μηνιαίο όριο πρέπει να συμφωνηθεί με την τράπεζα, λαμβάνοντας υπόψη ότι, γενικά, όσο υψηλότερο είναι το όριο, τόσο μεγαλύτερο είναι το κόστος/προμήθεια που συνεπάγεται η πιστωτική κάρτα.

Οι προμήθειες καταβάλλονται για αγορές που πραγματοποιούνται με πιστωτική κάρτα, ανάλογα με το ποσό που δαπανήθηκε. Σημειώνεται ότι οι πιστωτικές κάρτες, σε αρκετές περιπτώσεις, παρέχουν συμπληρωματικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο ετήσιο τέλος της κάρτας. Επίσης, σε αυτή την περίπτωση, παρακαλείστε όπως διαβάζετε προσεκτικά τη σύμβαση, για να γνωρίζετε επακριβώς ποιες υπηρεσίες μπορείτε να χρησιμοποιήσετε (π.χ. ασφαλιστική κάλυψη).

Με τη χρήση της κάρτας, όλες οι δαπάνες του μήνα συγκεντρώνονται και χρεώνονται στον τρεχούμενο λογαριασμό του κατόχου με μία κίνηση, σε μια συγκεκριμένη μέρα του επόμενου μήνα, που καθορίζει η τράπεζα.

Υπάρχουν ορισμένοι τύποι αγορών, για παράδειγμα εκείνοι στο διαδίκτυο, οι οποίοι μπορούν να γίνουν μόνο ή κατά προτίμηση με πιστωτική κάρτα.

Σε περίπτωση απώλειας ή κλοπής της κάρτας σας :

- Ακυρώστε αμέσως την κάρτα, καλώντας χωρίς χρέωση τον αριθμό που παρέχεται από την τράπεζα που

εξέδωσε την κάρτα.

- Ο υπεύθυνος φορέας θα παράσχει έναν αριθμό αναγνώρισης.
- Αναφέρετέ τον στην αστυνομία
- Με την καταγγελία και τον αριθμό αναγνώρισης, πηγαίνετε στην τράπεζα για να επιβεβαιώσετε το συμβάν.

Με αυτό τον τρόπο δεν θα είστε πλέον υπεύθυνος για έξοδα που θα κάνουν άλλοι με την κάρτα σας. Σε περίπτωση που θα χρειαστεί, θα πληρώσετε μόνο ένα μικρό ποσό στην τράπεζα ως χρέωση για την διαδικασία ακύρωσης και επανέκδοσης της κάρτας.

Πιστωτική Κάρτα

- Και σ' αυτή την περίπτωση θα πρέπει να καλέσετε για ακύρωσή της (όπως και στο ATM)
- Προβείτε σε υποβολή επίσημης καταγγελίας Υποβάλετε μια επίσημη καταγγελία
- Πρέπει να αποστείλετε συστημένη επιστολή στην τράπεζα, εντός 48 ωρών από το συμβάν, που να επιβεβαιώνει την τηλεφωνική καταγγελία μαζί με αντίγραφο της καταγγελίας στις αρχές.

Ενδέχεται σε κάποιες περιπτώσεις να υπάρχει ένα πρόσθετο κόστος για την αντικατάσταση της κάρτας. Θα ήταν όμως καλύτερο να διευκρινίσετε αυτή την λεπτομέρεια με την τράπεζα σας.

Προστασία καρτών (χρεωστικών και πιστωτικών)

- Κρατήστε τον κωδικό (PIN) της κάρτας σας μυστικό.
- Για να αποφύγετε την αθέμιτη και κακόβουλη χρήση της κάρτας σας, αποφεύγετε να την φυλάσσετε μαζί με το PIN.
- Να έχετε κατά νου ότι δεν είναι συνετό να δώσετε τον αριθμό της κάρτας σας σε άλλους, διότι θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ανέντιμα. Επομένως, προσέξτε να μην δώσετε τα δεδομένα σας σε άτομα ή ιστοσελίδες των οποίων η αξιοπιστία είναι αμφίβολη.

Όταν επισκέπτεστε μια μηχανή ΑΤΜ:

1. Ελέγξτε ότι η συσκευή είναι άθικτη και λειτουργεί και ότι κανείς δεν σας παρακολουθεί ενώ την χρησιμοποιείτε. (Μία μορφή εγκληματικότητας σε σχέση με τις κάρτες είναι η «κλωνοποίηση». Εγκαθίσταται στο ΑΤΜ μια μικρο-κάμερα και μια ειδική συσκευή, που επιτρέπει στους εγκληματίες να αντιγράψουν και εν τέλει να χρησιμοποιήσουν την κάρτα σας.)
2. Όταν πληκτρολογείτε τον κωδικό πρόσβασης, να καλύπτετε το πληκτρολόγιο με το χέρι σας.
3. Βεβαιωθείτε ότι ο επόμενος πελάτης βρίσκεται σε απόσταση ασφαλείας.
4. Σε περίπτωση που μια ΑΤΜ περιβάλλεται από ύποπτα άτομα, ειδικά το βράδυ, αποφύγετε τη χρήση της συγκεκριμένης μηχανής.

5. Πριν δεχθείτε συμβουλή από άτομο που βρίσκεται κοντά σε μια ΑΤΜ και υποστηρίζει ότι εργάζεται για την Τράπεζα, μπειίτε στο κατάστημα για να επιβεβαιώσετε ότι το άτομο είναι υπάλληλος της Τράπεζας.

6. Όταν τελειώσετε, τοποθετείστε γρήγορα εκτός οπτικού πεδίου την κάρτα, τα λεφτά και την απόδειξη πριν φύγετε από την ΑΤΜ.

7. Στην περίπτωση που η κάρτα σας τραβηχτεί και κρατηθεί από το μηχάνημα, εάν είναι δυνατόν καλέστε στο τηλέφωνο την υπεύθυνη υπηρεσία για να την ακυρώσετε ή ενημερώστε άμεσα το υποκατάστημα της τράπεζας σας..

Στα καταστήματα:

1. Μην δίνετε την κάρτα σας σε τρίτους, αλλά να πραγματοποιείτε μόνο εσείς την πληρωμή προσωπικά.
2. Βεβαιωθείτε ότι η κάρτα σας έχει περαστεί μόνο μία φορά από την τερματική συσκευή (POS) και σε κάθε περίπτωση ποτέ σε διαφορετικές συσκευές.

Ενεργοποιήστε τις ειδοποιήσεις συναλλαγών μέσω SMS

Γνωρίζοντας ποιες προσπάθειες συναλλαγών έγιναν με τις κάρτες σας, σας δίνει τη δυνατότητα να προβείτε σε άμεσες ενέργειες σε περίπτωση που αντιληφθείτε ύποπτες συναλλαγές.

ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

A. Εγχώριοι Κυβερνητικοί Τίτλοι

Οι εγχώριοι Κυβερνητικοί Τίτλοι που εκδίδονται από το Γραφείο Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους, είναι μια μορφή επένδυσης σχετικά ασφαλής, η οποία επιτρέπει μια χαμηλή αλλά εγγυημένη απόδοση.

Τα κυριότερα Κρατικά Κυπριακά Ομόλογα είναι:

- Γραμμάτια Δημοσίου Μέχρι 12 μήνες
- Εγχώρια Ομόλογα Πέραν του 1^{ος} έτους
- Ομόλογα για φυσικά πρόσωπα Από 6 έτη και πάνω.

- Τα Γραμμάτια Δημοσίου

Τα Γραμμάτια του Δημοσίου είναι διάρκειας μέχρι και 52 εβδομάδων και προσφέρονται στο επενδυτικό κοινό με δημοπρασία, μόνο μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Bloomberg. Ανταγωνιστικές και μη ανταγωνιστικές προσφορές μπορούν να υποβληθούν τόσο από φυσικά όσο και από νομικά πρόσωπα, μόνο μέσω των εξουσιοδοτημένων χρηστών του συστήματος δημοπρασιών Γραμματίων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τα Γραμμάτια εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

- Εγχώρια Ομόλογα - Ομόλογα για φυσικά πρόσωπα

Τα ομόλογα αυτά είναι ειδικά σχεδιασμένα χρεόγραφα για να καλύπτουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν τα φυσικά πρόσωπα ως επενδυτές (απόδοση, ασφάλεια,

ρευστότητα). Τα εν λόγω ομόλογα έχουν διάρκεια έξι ετών και άνω, αλλά με τη δυνατότητα πρόωρης αποπληρωμής με προειδοποίηση 90 ημερών και κλιμακωτό επιτόκιο, το οποίο αυξάνεται ανάλογα με τον χρόνο που ο επενδυτής τα έχει στην κατοχή του.

Το εισόδημα από τόκους από ομόλογα δημοσίου για φυσικά πρόσωπα υπόκειται σε φορολογία και εισφορές, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

Ο Εκδότης των ομολόγων είναι η Κυπριακή Δημοκρατία εκ μέρους της οποίας ενεργεί το Γραφείο Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους του Υπουργείου Οικονομικών, βάσει της κείμενης νομοθεσίας. Το ΧΑΚ έχει αναλάβει την διεκπεραίωση της διαδικασίας λήψης των αιτήσεων, καθώς και τη δημιουργία και τήρηση του αρχείου κατόχων. Τα ομόλογα δεν είναι εισηγμένα στο ΧΑΚ.

Τα ομόλογα αυτά εκδίδονται σε μηνιαία βάση

B. Ομόλογα Εταιρειών (bonds)

Τα ομόλογα εταιρειών (bonds) είναι ένα είδος δανείου που δίνεται σε μια εταιρεία έναντι της υπόσχεσής της να επιστρέψει τα χρήματα συν κάποιο τόκο. Υπάρχουν πολυάριθμοι τύποι εταιρικών ομολόγων. Ειδικότερα, χωρίζονται στα έντοκα (με σταθερό ή κμμαινόμενο επιτόκιο) και στα μηδενικού επιτοκίου, τα οποία εξοφλούνται κατά την λήξη τους. Τα μετατρέψιμα χρεόγραφα δίνουν επιπρόσθετα το δικαίωμα στον κάτοχο τους

να τα μετατρέψει, αν επιθυμεί, σε μετοχές της εταιρείας, με όρους που προσδιορίζονται κατά την έκδοσή τους.

Είναι σημαντικό να αξιολογηθεί η διάρκεια επένδυσης: το 10% επιτόκιο σε 4 χρόνια, αντιστοιχεί σε 2,5% περίπου, ετησίως.

Εάν τα ομόλογα αυτά εκδίδονται από ιδιωτικές εταιρείες, είναι επίσης απαραίτητο να εκτιμηθεί ο κίνδυνος που συνδέεται με το γεγονός ότι μπορεί να μην είναι σε θέση να εξοφλήσουν τα χρέη τους (ο ούτω καλούμενος «κίνδυνος» αφερεγγυότητας).

Είναι επομένως σημαντικό να επιλέγετε προσεκτικά τα ομόλογα που αγοράζετε, για να αποφευχθεί ο κίνδυνος να αποταμιεύσεις σας.

Το ορθότερο είναι να μην επενδύετε όλα τα λεφτά σας σε μια εταιρεία, αλλά σε πολλές, προκειμένου να μειώνετε τον κίνδυνο απώλειας της επένδυσής σας.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην απαρτίθμηση των ομολόγων ώστε να μπορούν να πωληθούν σε περίπτωση ανάγκης.

Οι οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης, αξιολογούν την πιστοληπτική ικανότητα των δανειζομένων (ιδιωτών, επιχειρήσεων, κρατών), καθώς επίσης και τα χρεόγραφα που εκδίδουν οι δανειζόμενοι, και παρέχουν σχετικές πληροφορίες για τους ενδιαφερόμενους ώστε να λαμβάνουν ασφαλέστερες χρηματοδοτικές αποφάσεις. Είναι σημαντικό να ελέγχετε την

αξιολόγηση των συγκεκριμένων τίτλων πριν προβείτε σε αγορά τους.

Γ. Μετοχές

Οι μετοχές είναι τίτλοι που αποτελούν μέρος του εταιρικού κεφαλαίου και άρα συμμετοχή στην ιδιοκτησία κάποιας εταιρείας. Είναι η μονάδα που διαιρείται το μετοχικό κεφάλαιο μίας εταιρείας και παρέχει στον κάτοχο της δικαίωμα ψήφου και δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη που προκύπτουν από τις εργασίες της. Επίσης, οι ιδιοκτήτες των μετοχών συμμετέχουν αναλογικά σε νέες εκδόσεις κεφαλαίου (rightsissues). Οι μετοχές αποτελούν μια κλασσική επένδυση υψηλού ρίσκου και υψηλής απόδοσης. Η επένδυση σε μετοχές δεν παρέχει εγγυημένη απόδοση, ούτε καν την εξασφάλιση του αρχικού ποσού χρημάτων που καταβάλλεται.

Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών διαμορφώνεται καθημερινά από την προσφορά και τη ζήτηση. Σημειώνεται ότι εάν η εταιρεία βαδίζει προς τη χρεοκοπία, τότε κινδυνεύετε να χάσετε όλα τα χρήματα που έχετε επενδύσει.

Σε αντίθεση με τα ομόλογα, οι μετοχές δεν έχουν ημερομηνία λήξης. Ο επενδυτής έχει ως απόδοση τα μερίσματα στην περίπτωση κατά την οποία η εταιρεία αποφασίσει να διανέμει μέρος των κερδών στους μετόχους.

Τα επενδυμένα χρήματα θα ανακτηθούν όταν αποφασιστεί η πώληση των μετοχών. Εάν η αξία των μετοχών

έχει αυξηθεί, τότε θα υπάρχει κέρδος, διαφορετικά είναι ενδεχόμενο να υπάρξει σχετική απώλεια.

Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά όπου υπάρχει αρκετή ρευστότητα ώστε να μπορούν να πωληθούν εύκολα..

Η ορθότερη, ίσως ,προσέγγιση είναι να μην επενδύετε όλα τα λεφτά σας σε τίτλους μιας εταιρείας αλλά σε πιο πολλές, προκειμένου να μειώνετε τον κίνδυνο απώλειας της επένδυσής σας.

Οι επενδύσεις σε κινητές αξίες εμπεριέχουν κινδύνους τους οποίους κάθε επενδυτής οφείλει να γνωρίζει. Οι επενδυτές οφείλουν να διαχειρίζονται την περιουσία που επενδύουν σε κινητές αξίες με σύνεση και σωφροσύνη επειδή η απόδοση τους είναι αβέβαιη. Η χρηματιστηριακή αγορά είναι χώρος που παρέχει ευκαιρίες για επικερδή επένδυση και διαχείριση αποταμιεύσεων αλλά δεν είναι χώρος τυχερών παιγνιδιών και δεν προσφέρεται για εύκολο πλουτισμό. Οι διακυμάνσεις των τιμών επηρεάζονται από πολλούς παράγοντες και οι επενδυτές πρέπει να αυτοπροστατεύονται από τις φήμες και τους κακούς συμβούλους.

Δ. Επενδυτικά ταμεία

Τα επενδυτικά ταμεία είναι μορφή συλλογικής επένδυσης σε μετοχές, ομόλογα ή άλλες αξίες που επιλέγονται από τους

διαχειριστές του επενδυτικού ταμείου (τράπεζες, εταιρίες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων κλπ.) και στη συνέχεια προσφέρονται τίτλοι του επενδυτικού ταμείου στους καταναλωτές/επενδυτές.

Τα ταμεία επενδύουν σε τίτλους που δεν προέρχονται από έναν ή λίγους εκδότες, αλλά από δεκάδες διαφορετικούς, με αποτέλεσμα η απόδοσή τους να μην συνδέεται πλέον με μια μεμονωμένη εταιρεία, αλλά με ολόκληρο τον τομέα στον οποίο επιλέγει να επενδύσει.

Τα επενδυτικά ταμεία, (αποθέματα, ομόλογα κλπ.) χωρίζονται ανά γεωγραφική περιοχή (Άπω Ανατολή, Νότια Αμερική κλπ.) και ανά προφίλ κινδύνου των τομέων των προϊόντων, (καινοτόμες τεχνολογίες, μόδα κλπ.).

Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις επενδυτικές προμήθειες που ζητούνται από τους διαμεσολαβητές για αγορά, αλλά και πώληση των τίτλων σε επενδυτικό ταμείο. Η συμμετοχή σε ένα επενδυτικό ταμείο δεν είναι ανέξοδη. Τόσο κατά την είσοδο σας όσο και κατά την έξοδο σας από αυτό, δύναται να επιβαρύνεστε με προμήθεια εισόδου ή και εξόδου. Επίσης, σημειώστε ότι το ενεργητικό ενός επενδυτικού ταμείου επιβαρύνεται με διάφορα έξοδα που αφορούν στη διαχείριση του ταμείου, (αμοιβή Εταιρείας Διαχειρίσεως, αμοιβή Θεματοφύλακα, δαπάνη αλληλογραφίας, δημοσιεύσεις κλπ.).

Υπάρχουν διάφορα είδη επενδυτικών ταμείων. Για

παράδειγμα, οι ΟΣΕΚΑ. (Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες) αποτελούν μια κατηγορία χαρτοφυλακίων συλλογικών επενδύσεων ανοικτού τύπου .

Αποκλειστικός σκοπός τους είναι η επένδυση κεφαλαίων που συγκεντρώνουν από επενδυτές, σε κινητές αξίες και ρευστά χρηματοοικονομικά στοιχεία. Με απλά λόγια, οι ΟΣΕΚΑ είναι μια κοινή περιουσία, η οποία σχηματίζεται από κεφάλαια που συγκεντρώνονται από τους επενδυτές. Η κοινή αυτή περιουσία τελεί υπό τη διαχείριση Εταιρεία Διαχειρίσεως και κατατίθεται προς φύλαξη σε Θεματοφύλακα. Η περιουσία (ενεργητικό) ενός ΟΣΕΚΑ διαιρείται σε ισάξια μερίδια τα οποία ανήκουν εξ' αδιαρέτου στους μεριδιούχους, ανάλογα με τα μερίδια που κατέχει ο καθένας. Οι μεριδιούχοι συμμετέχουν τόσο στα κέρδη, έσοδα όσο και στις ζημιές και έξοδα που προκύπτουν κατά τη διαχείριση και επένδυση του ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ.

Ο περί των Ανοικτού Τύπου Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) και περί συναφών θεμάτων Νόμος του 2004 (Ν200(Ι)/2004) ως αυτός εκάστοτε ισχύει, αποτελεί τη Νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία των ΟΣΕΚΑ. Η ετοιμασία του εν λόγω Νόμου έχει βασιστεί στην Ευρωπαϊκή Οδηγία για τους ΟΣΕΚΑ η οποία ρυθμίζει τη λειτουργία των ΟΣΕΚΑ για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πριν επενδύσετε σε ένα ΟΣΕΚΑ ή σε άλλο επενδυτικό

ταμείο, πρέπει να μελετήσετε προσεκτικά, εκτός από τα διαφημιστικά έντυπα που θα σας δώσουν, και τα υποχρεωτικά έντυπα που πρέπει να σας παραδίδει η Εταιρεία Διαχείρισης ή αυτός που ορίζεται ως Αντιπρόσωπός της. Τα έντυπα αυτά είναι ο Κανονισμός του ΟΣΕΚΑ, (προκειμένου περί Αμοιβαίου Κεφαλαίου), το Ενημερωτικό Δελτίο του ΟΣΕΚΑ, (στο οποίο δύναται να προσαρτάται ο Κανονισμός του ΟΣΕΚΑ), τα Καταστατικά έγγραφα του ΟΣΕΚΑ, (προκειμένου περί Εταιρείας Επενδύσεων Μεταβλητού Κεφαλαίου), καθώς και η τελευταία εξαμηνιαία και ετήσια έκθεση του ΟΣΕΚΑ. Μελετώντας τα εν λόγω έγγραφα, θα έχετε μια πιο πλήρη εικόνα για τον ΟΣΕΚΑ, αλλά και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις σας ως μεριδιούχος.

Θα πρέπει να συγκρίνετε προσεκτικά τις αποδόσεις ΟΣΕΚΑ, λαμβάνοντας υπόψη ότι η σύγκριση αποδόσεων ΟΣΕΚΑ πρέπει να γίνεται μεταξύ ΟΣΕΚΑ που έχουν παρόμοιο επενδυτικό τύπο (π.χ. σύγκριση αποδόσεων μεταξύ ΟΣΕΚΑ ομολογιακού τύπου). Επιπρόσθετα, κατά τη σύγκριση αποδόσεων ΟΣΕΚΑ πρέπει να λαμβάνετε υπόψη το ποσοστό των προμηθειών που δύναται κάθε ΟΣΕΚΑ να χρεώνει επί της καθαρής αξίας μεριδίου ΟΣΕΚΑ.

Η επένδυση σε ΟΣΕΚΑ ή άλλο επενδυτικό ταμείο δεν έχει εγγυημένη απόδοση και οι προηγούμενες αποδόσεις δεν διασφαλίζουν τις μελλοντικές.

Η αξία των επενδύσεων και των εσόδων ενός

ΟΣΕΚΑ/επενδυτικού ταμείου, μπορεί να μειωθεί όπως και να αυξηθεί. Είναι επίσης, δυνατόν ο επενδυτής να μην ανακτήσει το αρχικό ποσό της επένδυσης του.

Η ενδεχόμενη έγκριση ΟΣΕΚΑ από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, δεν συνεπάγεται οποιαδήποτε εγγύηση ως προς την μελλοντική απόδοση του ΟΣΕΚΑ.

Ε. Ασφάλιση

Ένα άλλο είδος συστήματος που έχει πολλά κοινά σημεία με μια μορφή επένδυσης, είναι η Ασφάλεια Ζωής. Οι εν λόγω συμβάσεις δεν είναι ακριβώς επενδυτικές συμβάσεις. Θεωρητικά, πρόκειται για μια κάλυψη κοινωνικής ασφάλισης που αποσκοπεί να προσφέρει ένα ορισμένο χρηματικό ποσό σε μέλη της οικογένειας, σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου.

Σε περίπτωση που η ασφάλιση φτάσει στην φυσική της λήξη, χωρίς τον θάνατο του ασφαλισμένου, η ασφάλεια θα επιστρέψει όλα τα καταβληθέντα χρήματα, αυξημένα κατά ένα συγκεκριμένο επιτόκιο.

Τα σχέδια ασφάλισης ζωής, συνήθως διαρκούν πολύ καιρό. Υπάρχουν διάφοροι τύποι ασφάλισης. Ορισμένοι απαιτούν από τον ασφαλισμένο μόνο αρχική πληρωμή. Ωστόσο, πολλοί εξ αυτών απαιτούν από το ασφαλισμένο να πραγματοποιήσει σειρά πληρωμών που επεκτείνονται με την πάροδο του χρόνου (δηλαδή περιοδικές πληρωμές). Σε αυτή

την περίπτωση, εάν δεν είστε σίγουροι ότι μπορείτε να πληρώσετε τον ελάχιστο αριθμό δόσεων, υπάρχει κίνδυνος να χάσετε πολλά. Σε περίπτωση που χρειάζεστε χρήματα, τα οποία καταβάλλονται πριν από την λήξη του σχεδίου, η ασφάλεια μπορεί να κρατήσει ένα μέρος του ποσού, το οποίο μπορεί, επίσης, να είναι πολύ σημαντικό.

Στ. Έχω επενδύσει τις αποταμιεύσεις μου: Τι δικαιώματα έχω;

Για επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά μέσα, οι επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) παρουσιάζουν σειρά υποχρεώσεων, τις οποίες τους επιβάλλει ο νόμος¹:

1. Να ενεργούν δίκαια, με εντιμότητα και επαγγελματισμό, ώστε να εξυπηρετούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα συμφέροντά σας. Η αρχή αυτή σας προστατεύει όταν συναλλάσσετε με μια ΕΠΕΥ η οποία λόγω της επαγγελματικής της ιδιότητας βρίσκεται σε ισχυρότερη θέση από ότι εσείς.
2. Να σας παρέχουν κατάλληλες και εκτενείς πληροφορίες οι οποίες είναι ακριβείς, σαφείς και μη παραπλανητικές. Η αρχή αυτή θα σας βοηθήσει να

¹Ο περί επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και ρυθμιζόμενων αγορών Νόμος όπως εκάστοτε τροποποιείται

κατανοήσετε τα χρηματοοικονομικά μέσα και τις υπηρεσίες ώστε να λαμβάνετε ενημερωμένες επενδυτικές αποφάσεις.

3. Να σας παρέχουν υπηρεσίες λαμβάνοντας υπόψη τις δικές σας ιδιαιτερότητες. Η αρχή αυτή διασφαλίζει ότι οι επενδύσεις σας αντιστοιχούν στο επενδυτικό σας προφίλ αλλά και στις προσωπικές σας απαιτήσεις.

Για να ελέγχετε τις επενδύσεις σας, πρέπει να επικοινωνείτε με τον εκδότη χρηματοοικονομικών μέσων (τράπεζα, εταιρεία διαχείρισης κλπ.) και να ζητείτε πληροφορίες. Ο νόμος απαιτεί από τους εκδότες να παρέχουν αντίγραφα των επενδυτικών εγγράφων.

Είναι σημαντικό να δηλώσετε εγγράφως το προφίλ κινδύνου σας. Η ΕΠΕΥ / τράπεζα δεν μπορεί να προβεί σε επενδύσεις που αντιβαίνουν στο προφίλ κινδύνου του επενδυτή, εκτός αν έχει εξουσία να το πράξει. Είναι σημαντικό να διαβάσετε πολύ προσεκτικά τα έντυπα επενδύσεων, προτού τα υπογράψετε.

Ζ. Πώς μπορώ να προστατευτώ ως επενδυτής:

- Είναι σημαντικό να επιβεβαιώνετε ότι συναλλάσσετε με νόμιμες επιχειρήσεις επαληθεύοντας την κατοχή άδειας λειτουργίας τους μέσω των Αρμόδιων Εποπτικών Αρχών.

- Πάντοτε να συναλλάσσετε με άτομα και εταιρείες που γνωρίζετε και εμπιστεύεστε.
- Να γνωρίζετε ή να ζητάτε να μάθετε τα ονόματα των ατόμων με τα οποία συνομιλείτε και να ξέρετε ποιους αντιπροσωπεύουν.
- Κρατάτε σημειώσεις των συνομιλιών για τα σημαντικά σημεία που έχετε συζητήσει και καταγράφετε ονόματα, ημερομηνίες και ώρες που έγιναν αυτές οι συζητήσεις.
- Ζητάτε πληροφορίες για τα άτομα και τις εταιρείες που πρόκειται να συνεργασθείτε.
- Επιβεβαιώνετε τις πληροφορίες που συλλέγετε.
- Είναι σκόπιμο να αξιολογείτε καλά τις διάφορες προτάσεις, χωρίς να βιάζεστε να επενδύσετε έχοντας πάντοτε υπόψη σας τις ανάγκες σας. Να θυμάστε ότι, κατά την εξέταση μιας πρότασης, έχετε το δικαίωμα να είστε πλήρως ενημερωμένοι, σχετικά με όλα τα χαρακτηριστικά της επένδυσης. Αυτόσημαίνει ότι όποιος προτείνει την επένδυση, πρέπει να εξηγεί λεπτομερώς τους όρους και να αφήνει πάντα ένα αντίγραφο της σύμβασης ή ένα ενημερωτικό δελτίο.
- Το πιο καίριο συχνό λάθος που γίνεται είναι η πραγματοποίηση μιας επένδυσης, η οποία έχει εξηγηθεί μόνο προφορικά. Είναι αναγκαίο να αφιερώνετε τον απαιτούμενο χρόνο στην προσεκτική ανάγνωση της σύμβασης και μόνο όταν βεβαιωθείτε

ότι έχετε αντιληφθεί πλήρως το περιεχόμενο της, τότε και μόνο τότε να την υπογράψετε. Εάν, δηλαδή, είστε απολύτως πεπεισμένοι για την εγκυρότητα της επένδυσης.

- Βεβαιωθείτε ότι έχετε κατανοήσει απολύτως απόλυτα τους όρους και τις προϋποθέσεις της προσφοράς που σας γίνεται. Μην διστάσετε να ζητήσετε εξηγήσεις για οτιδήποτε δεν έχετε καταλάβει.

Ποιες πληροφορίες πρέπει να ρωτήσετε:

- Πόσα λεφτά παρακρατούν για προμήθειες;
- Ποιο είναι το ολικό κόστος και τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης;
- Εάν στην περίπτωση που χρειαστώ τα χρήματά μου πριν τη λήξη της προθεσμίας, μπορώ να τα πάρω; Αν ναι, με ποιο κόστος;
- Μην δίνετε ποτέ πληροφορίες για τα προσωπικά και οικονομικά σας δεδομένα προτού διαπιστώσετε ότι η εταιρεία είναι νόμιμη.
- Μην διστάσετε να κάνετε ερωτήσεις. Όσες πιο πολλές ερωτήσεις κάνετε τόσο το καλύτερο.
- Να ζητείτε συχνά πληροφορίες, να ενημερώνετε για τις επενδύσεις σας και να ακολουθείτε πάντα τους επενδυτικούς σας στόχους.
- Καταγγείτε στις Αρμόδιες Εποπτικές Αρχές οποιαδήποτε προσπάθεια απάτης ή εκμετάλλευσής σας.

Τι πρέπει να γνωρίζουν οι επενδυτές προτού επενδύσουν σε κινητές αξίες:

Προτού επενδύσετε σε μετοχές είναι πολύ σημαντικό να ιεραρχήσετε τις ανάγκες σας και να λάβετε υπόψη τα ακόλουθα:

Το κεφάλαιο που έχετε την δυνατότητα να επενδύσετε. Το κεφάλαιο για επένδυση σε μετοχές, είναι συνετό να προέρχεται από αποταμιεύσεις. Δεν κρίνεται φρόνιμο να επενδυθεί σε μετοχές κεφάλαιο το οποίο προέρχεται από δανεισμό.

Το χρονικό διάστημα που θα επενδυθεί το κεφάλαιο. Δεν είναι συνετό να επενδυθεί κεφάλαιο σε μετοχές το οποίο πρόκειται πολύ σύντομα να χρησιμοποιηθεί για αποπληρωμή ανειλημμένων υποχρεώσεων. Είναι προτιμότερο για τον επενδυτή, η επένδυση να γίνεται με μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη προοπτική. Η καθημερινή διενέργεια συναλλαγών δε θεωρείται επένδυση.

Απόδοση της επένδυσης. Καθορίστε τις προσδοκίες της επένδυσης σας. Προσδοκάτε σε αύξηση της αξίας της επένδυσης σας ή στη λήψη εισοδήματος μέσω της καταβολής μερισμάτων ή και τα δύο.

Διασπορά Χαρτοφυλακίου. Η διασπορά του χαρτοφυλακίου, δηλαδή η επιλογή μετοχών από διαφορετικούς κλάδους, με διαφορετικά χαρακτηριστικά, αποτελεί προϋπόθεση για την προστασία των κεφαλαίων του επενδυτή από τις έντονες διακυμάνσεις

της αγοράς και για την επίτευξη υψηλότερης απόδοσης. Η διακράτηση διαφορετικών μετοχών σε ένα χαρτοφυλάκιο, ελαχιστοποιεί τους κινδύνους που συνεπάγεται η επένδυση σε κάθε επιμέρους μετοχή χωριστά. Με ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο, σε περίπτωση που σημειώνεται πτώση των τιμών σε μία ή περισσότερες μετοχές, ο κίνδυνος περιορίζεται, αφού οι τιμές των υπολοίπων μετοχών πιθανότατα να σημειώνουν την ίδια χρονική στιγμή μικρότερη πτώση ή και άνοδο.

Διαλέξτε προσεκτικά την χρηματιστηριακή εταιρεία (ΚΕΠΕΥ), μέσω της οποίας θα επενδύσετε. Ζητήστε, επίσης, να πληροφορηθείτε εκ των προτέρων γιατί υπηρεσίες που δύνανται να σας προσφέρει.

Και το πιο σημαντικό,

Καθορίστε τον επενδυτικό κίνδυνο που είστε διαθέσιμοι να διατρέξετε.

Η αξία των μετοχών και των μερισμάτων μπορεί να πάει κάτω, καθώς, επίσης, και επάνω! Εντούτοις, μερικές μετοχές μπορεί να είναι λιγότερο επικίνδυνες από άλλες.

Μπορείτε, επίσης, να μειώσετε τον επενδυτικό κίνδυνο, με την διασπορά του χαρτοφυλακίου σε διαφορετικές μετοχές και διαφορετικούς κλάδους. Η διασπορά του χαρτοφυλακίου αποτελεί έναν έξυπνο και σωστό τρόπο επίτευξης χαμηλότερου κινδύνου και καλύτερης συνολικής απόδοσης του χαρτοφυλακίου.

ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ

Δάνεια εγγυημένα με υποθήκη (Ενυπόθηκη Πίστη)

Η παροχή πίστωσης ή δανείου, συνήθως συνδέεται με την αγορά ενός ακινήτου (π.χ. σπίτι) και μπορεί να εξασφαλιστεί με υποθήκη επί του ιδίου του ακινήτου (δηλαδή το ακίνητο χρησιμεύει ως εγγύηση για την πληρωμή). Η πίστωση είναι κυρίως ο δανεισμός ενός χρηματικού ποσού από την τράπεζα και η επιστροφή του κεφαλαίου σε καθορισμένο χρονικό πλαίσιο με την προσθήκη συγκεκριμένου τόκου. Η διάρκειά τους κυμαίνεται συνήθως μεταξύ 5 έως 30 χρόνια, ωστόσο, οι πιο κοινές υποθήκες διαρκούν από 10 έως 20 χρόνια. Γενικά, οι υποθήκες ορίζονται από συμβολαιογράφο, παρουσία της τράπεζας η οποία ζητά την υποθήκη. Η έγκριση μιας χρηματοδότησης, κυμαίνεται συνήθως από 20 έως 60 ημέρες.

Σε σχέση με την **Ενυπόθηκη Πίστη**, γίνεται εδώ και παραπομπή στον «Οδηγό/Έντυπο» της **Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή** για ενημέρωσή σας

<http://www.consumer.gov.cy/MECI/cyco/cyconsumer.nsf/All/F5F8A32722AA907C225858C00393C93?OpenDocument>

Είναι χρήσιμο να θυμάστε ότι αν βγάξετε μια υποθήκη για την αγορά ενός σπιτιού, μπορείτε να την χρησιμοποιήσετε για οικονομικά οφέλη ή ελαφρύνσεις. Οι πληροφορίες πρέπει να ζητηθούν από την τράπεζα με την οποία συνήψατε την υποθήκη.

Το ύψος των τόκων διαφέρει από δάνειο σε δάνειο.

Υπάρχουν πολλοί τύποι δανείων στην αγορά. Σε γενικές γραμμές, μπορούν να εντοπιστούν τρεις τύποι σε σχέση με τη μέθοδο υπολογισμού του επιτοκίου:

- **Ενυπόθηκα σταθερού επιτοκίου:** Το επιτόκιο είναι σταθερό καθ' όλη την διάρκεια αποπληρωμής του δανείου. Αυτός ο τύπος, εγγυάται την ασφάλεια του ύψους των τόκων που πρέπει να καταβληθούν και προστατεύει τον δανειολήπτη από ενδεχόμενη αύξηση των επιτοκίων.

- **Ενυπόθηκα μεταβλητού επιτοκίου:** Οι τόκοι υπολογίζονται βάσει δεικτών που ενημερώνονται περιοδικά (μηνιαία, τριμηνιαία, εξαμηνιαία κοκ.) στην οποία προστίθεται ένα ποσοστό. Αυτός ο τύπος εξασφαλίζει ότι το καταβληθέν επιτόκιο ακολουθεί τις τάσεις της αγοράς, είτε προς τα πάνω είτε προς τα κάτω.

- **Ενυπόθηκα μικτού επιτοκίου: Το δάνειο συνδέεται για μια χρονική περίοδο με σταθερό επιτόκιο (π.χ. 5 χρόνια) και για το υπόλοιπο χρόνο με μεταβλητό επιτόκιο.** Για παράδειγμα, για να καταλάβετε πραγματικά τι σημαίνει να έχετε δάνειο με σταθερό επιτόκιο, φανταστείτε το εξής: έχουμε 50.000 ευρώ και θέλουμε να αγοράσουμε ένα διαμέρισμα το οποίο θα αποτελεί την κύρια κατοικία, και το οποίο αξίζει 150.000 ευρώ. Στην περίπτωση αυτή, επιθυμούμε να ζητήσουμε ενυπόθηκο δάνειο των 100.000 ευρώ. Εάν επιλέξουμε μια εικοσαετή υποθήκη σταθερού επιτοκίου 7%, θα πρέπει να πληρώνουμε μια μηνιαία δόση των 775 ευρώ. Εν προκειμένω, η δόση του δανείου θα παραμένει σταθερή μέχρι το τέλος της περιόδου των 20 ετών, ανεξαρτήτως οποιωνδήποτε μεταβολών στο ύψος των επιτοκίων. Σημειώνεται ότι η τράπεζα ενδεχομένως να χρεώσει και άλλα έξοδα / προμήθειες για την παροχή του δανείου, την ετοιμασία των εγγράφων, κλπ. Το Συνολικό Ετήσιο Ποσοστό Επιβάρυνσης, ΣΕΠΕ (δηλ. το συνολικό ποσό επιβάρυνσης του

δανείου) που θα πληρώσει ο δανειζόμενος, υπολογίζεται βάσει συγκεκριμένης φόρμουλας, η οποία καθορίζεται με βάση την εθνική νομοθεσία για την Ενυπόθηκη Πίστη.

Αξιοποίηση του νομικού συστήματος της Κύπρου για προστασία της κύριας κατοικίας από τις εκποιήσεις²

Στο νομικό σύστημα της Κύπρου (στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και οι Οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου), ενυπάρχει αριθμός συγκεκριμένων εργαλείων προστασίας των συμφερόντων των δανειοληπτών γενικά, και ειδικότερα της κύριας κατοικίας και της ακίνητης περιουσίας από τον κίνδυνο εκποίησής τους. Ωστόσο, τα εργαλεία αυτά δεν ενεργοποιούνται αυτόματα και αυτόνομα. Απαιτείται για την ενεργοποίηση και αποτελεσματική χρησιμοποίησή τους, η συνεχής εγρήγορση των δανειοληπτών και η χωρίς καθυστέρηση ενεργοποίηση των ιδίων για πρόληψη δυσάρεστων εξελίξεων. Προς την κατεύθυνση αυτή, συμπολίτες μας που αντιμετωπίζουν προβλήματα Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, οφείλουν να αξιοποιούν τους εν λόγω θεσμούς, πολύ πριν το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν με τα ΜΕΔ οδηγηθεί στην εκπονητική διαδικασία. Δυστυχώς, αυτό θα επισυμβεί νομοτελειακά, εάν το μη εξυπηρετούμενο δάνειό τους βρίσκεται στην κατάσταση αυτή για μεγάλη χρονική περίοδο και οι ίδιοι επέδειξαν αδικαιολόγητη αμέλεια για την αναδιάρθρωσή του ή άλλως πως διευθέτησή του.

Ο Κώδικας Συμπεριφοράς για τον Χειρισμό Δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν Οικονομικές Δυσκολίες³

Πρόκειται για τον Κώδικα που εμπεριέχεται στην «περί της Διαχείρισης Καθυστερήσεων Οδηγία του 2015» της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της. Η σημασία του Κώδικα αυτού ως εργαλείου προστασίας από την εκποίηση της κύριας κατοικίας και γενικά της ακίνητης περιουσίας, έγκειται στους αντικειμενικούς του σκοπούς, όπως διατυπώνονται στον Κώδικα. Είναι, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

- Η διατήρηση της περιουσίας
- Η ελαχιστοποίηση των κατασχέσεων και των εκποιήσεων»

Ο εκμηδενισμός του κινδύνου εκποίησης μιας κύριας κατοικίας, η οποία αποτελεί ενυπόθηκη εξασφάλιση σε ένα ΜΕΔ, μπορεί να επιτευχθεί με δεδομένες τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο δανειολήπτης, μόνο μέσα από την εφαρμογή βιώσιμων μέτρων αναδιάρθρωσής του. Η αναδιάρθρωση αυτή επισυμβαίνει αφού τέτοια μέτρα ληφθούν εγκαίρως, κατά τρόπο αποτελεσματικό και καταλήξουν, όντως, σε βιώσιμη αναδιάρθρωση. Μετατρέποντας δηλαδή τα ΜΕΔ σε εξυπηρετούμενες χορηγήσεις.

Είναι σαφές, λοιπόν, ότι ο Κώδικας Δεοντολογίας και η ίδια η

² Ενημερωτικό Σημείωμα του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, ημερομηνίας 14/3/2018, με τίτλο «Ενημερωτικό Σημείωμα για έγκαιρη και αποτελεσματική χρησιμοποίηση των διαθέσιμων εργαλείων προστασίας της κύριας κατοικίας από την εκποίηση».

Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας που τον εμπεριέχει, είναι ένα αποτελεσματικό εργαλείο προστασίας της κύριας κατοικίας και της ακίνητης περιουσίας από τον κίνδυνο εκποιήσεων, νοουμένου ότι:

- Οι δανειολήπτες σπεύδουν έγκαιρα στην τράπεζα που τους παραχώρησε το δάνειο το οποίο είναι μη εξυπηρετούμενο και απαιτούν την αναδιάρθρωσή του, στη βάση του Κώδικα Συμπεριφοράς της ΚΤΚ.
- Οι τράπεζες υποχρεούνται να εφαρμόσουν τον Κώδικα Συμπεριφοράς

Καταναλωτική Πίστη (καταναλωτικά δάνεια)

Υπάρχει περίπτωση, να επιθυμείτε ν' αγοράσετε καταναλωτικά αγαθά ή υπηρεσίες, και να ζητήσετε δάνειο, από μια τράπεζα. Η παροχή καταναλωτικού δανείου είναι μια απλή διαδικασία, η οποία όμως δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί επιφανειακά, για να αποφευχθούν προβλήματα που μπορεί να γίνουν σοβαρά.

Σε σχέση με την Καταναλωτική Πίστη, γίνεται εδώ και παραπομπή στον «Οδηγό/Έντυπο» της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή για την ενημέρωσή σας

<http://www.consumer.gov.cy/meci/cyco/cyconsumer.nsf/All/E30E4CAED6BE9E8EC2257F1800384DD7?OpenDocument>

Η συμφωνία δανείου συντάσσεται γραπτώς και περιέχει ορισμένες βασικές πληροφορίες, ως πιο κάτω:

1. Η οντότητα που παρέχει το δάνειο (τράπεζα ή

³ Οδηγός Κώδικα Συμπεριφοράς για το Χειρισμό Δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, Απρίλιος 2015.

χρηματοοικονομική εταιρεία)

2. Το άτομο που λαμβάνει τη χρηματοδότηση
3. Το ποσό του δανείου
4. Το ποσό του δανείου μετά την καταβολή της κάθε δόσης
5. Το ποσό της κάθε δόσης
6. Τη συχνότητα καταβολής των δόσεων (τριμηνιαία, εξαμηνιαία κλπ.) και την ημερομηνία λήξης.
7. Το βασικό επιτόκιο της χρηματοδότησης
8. Το ΣΕΠΕ, δηλαδή το επιτόκιο συν τα διάφορα άλλα έξοδα δανείου
9. Τους σκοπούς της χρηματοδότησης
10. Τυχόν πρόσθετες προϋποθέσεις (κυρώσεις για καθυστερήσεις ή ακύρωση ασφαλιστικών καλύψεων κλπ.).
11. Τυχόν άλλες χρεώσεις.

Για παράδειγμα: Αιτούμαι μια ετήσια χρηματοδότηση/δάνειο με ένα συγκεκριμένο επιτόκιο και πρέπει να πληρώσω στην τράπεζα ένα ποσό για διάφορα άλλα έξοδα της τράπεζας. Στην περίπτωση αυτή, το κόστος χρηματοδότησης θα καθορίζεται από το κεφάλαιο που έλαβα συν το επιτόκιο και άλλους τόκους και προμήθειες.

Συγκεκριμένα το Συνολικό Ετήσιο Ποσό Επιβάρυνσης (ΣΕΠΕ) περιλαμβάνει το βασικό επιτόκιο και τα επιπλέον έξοδα της τράπεζας για τη σύναψη του δανείου.

Το δάνειο μπορεί να αποπληρώνεται με διάφορους τρόπους. Μεταξύ των πιο συνηθισμένων, θυμόμαστε την πληρωμή μέσω τράπεζας στο ταμείο, την χρέωση της δόσης στον τρεχούμενο λογαριασμό (αυτόματη τραπεζική εντολή) ή μέσω διαδικτύου.

Πάντοτε να προσέχετε την λήξη των προθεσμιών καταβολής των δόσεων, για να αποφύγετε τυχόν πρόσθετους τόκους (από καθυστερημένη αποπληρωμή), αλλά, και μετά από σοβαρές καθυστερήσεις, την υποχρέωση που μπορεί να προκύψει για καταβολή όλων των υπολειπόμενων δόσεων.

Επιπλέον, σε περίπτωση μη καταβολής των δόσεων ή ακόμη και καθυστέρησης, αυτό θα έχει αντίκτυπο στην πιστοληπτική σας αξιολόγηση και ενδέχεται στο μέλλον να αντιμετωπίσετε δυσκολίες στην περίπτωση που αιτηθείτε άλλα δάνεια.

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι θεωρητικά δεν υπάρχει σχέση μεταξύ της σύμβασης δανείου και εκείνης για την αγορά του αγαθού ή της υπηρεσίας. Για παράδειγμα, εάν αγοράσετε ένα πλυντήριο το οποίο δεν λειτουργεί, δεν μπορείτε να κάνετε αντίποινα εναντίον της τράπεζας ή του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, αναστέλλοντας την πληρωμή των δόσεων σας. Η οφειλή πρέπει να πληρωθεί ούτως ή άλλως και, αν χρειαστεί, να ζητηθεί η επισκευή, η αντικατάσταση ή η επιστροφή στον πωλητή του προϊόντος.

Κρίνεται πάντα σκόπιμο να δίνετε ιδιαίτερη σημασία και προσοχή στα έγγραφα που προτίθεστε να υπογράψετε και να αξιολογείτε εάν είναι πραγματικά απαραίτητο να υποβάλετε αίτηση για χρηματοδότηση.

ΦΟΡΕΙΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ (ΕΕΔ)

Οι φορείς ΕΕΔ είναι ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται για την επίλυση καταναλωτικών διαφορών, μεταξύ οργανισμών και των πελατών τους, -.

Οι εγκεκριμένοι φορείς ΕΕΔ είναι αναρτημένοι στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή στο

<http://www.consumer.gov.cy/mcit/cyco/cyconsumer.nsf/All/763E35ABFEF8EC1CC22582D4004539AD?OpenDocument>

Όλοι οι καταναλωτές, σε περίπτωση διαφωνίας με την τράπεζά τους, μπορούν να επικοινωνήσουν με τον Φορέα ΕΕΔ που θα τους υποδείξει η τράπεζά τους.

Εγκεκριμένος φορέας ΕΕΔ είναι και το Γραφείο του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, ως παρουσιάζεται πιο κάτω:

Ενιαίος Φορέας Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης (Χρηματοοικονομικός Επίτροπος ΧΕ)

Το Γραφείο του ΧΕ επιλαμβάνεται παραπόνων από καταναλωτές εναντίον χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων (τράπεζες, ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, ασφαλιστικές εταιρείες, ΕΠΕΥ, κλπ.).

1. Για να μπορέσετε να υποβάλετε παράπονο στο Γραφείο του ΧΕ, θα πρέπει να συντρέχουν οι πιο κάτω προϋποθέσεις: Πρέπει να είστε απλός καταναλωτής και εταιρείες των οποίων ο κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τις 350,000 ευρώ

2. Ο καταναλωτής να μην έχει ήδη απευθυνθεί στο δικαστήριο ή στο ειρηνοδικείο.

3. Ο καταναλωτής να έχει, ήδη, καταθέσει καταγγελία

στην χρηματοοικονομική επιχείρηση, και η επιχείρηση:

- Απέρριψε την καταγγελία

- ο καταναλωτής δεν είναι ικανοποιημένος από την απάντηση που έλαβε από την επιχείρηση. Η χρηματοοικονομική επιχείρηση δεν ανταποκρίθηκε εντός των προκαθορισμένων χρονοδιαγραμμάτων, βάσει της νομοθεσίας του Φορέα

Προσοχή: για να αποδειχθεί ότι έχει κατατεθεί η καταγγελία στην χρηματοοικονομική επιχείρηση, είναι απαραίτητο να την παρουσιάσετε με συστημένη επιστολή με δυνατότητα επιστροφής αν δεν παραλειφθεί.

Στη βάση αυτών των προϋποθέσεων μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Γραφείο του ΧΕ για να σας γνωστοποιήσει τη διεύθυνση στην οποία μπορείτε να στείλετε τα αιτήματά σας με συστημένη επιστολή και με δυνατότητα επιστροφής, αν δεν παραλειφθεί.

Το αίτημα περιγράφει τον τρόπο εκδίκασης της υπόθεσης και ένα αντίγραφο όλων των εγγράφων που είναι αναγκαία για την αναγνώριση της υπόθεσης και την παροχή χρήσιμων πληροφοριών για την επίλυση της διαφοράς.

Δεν υφίστανται διαδικαστικά έξοδα: το μόνο κόστος που πρέπει να επιβαρύνει τον αιτητή είναι τα ταχυδρομικά τέλη για την αποστολή της αίτησης.

Εντός 90 ημέρων, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος υποχρεούται να εκδώσει την απόφασή του.

Η απόφαση θα αποσταλεί και στα δύο μέρη με συστημένη επιστολή και αν δεν παραδοθεί να επιστραφεί.

Ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος δεν έχει υπερεξουσίες

(δηλαδή, δεν μπορεί να αντικαταστήσει την τράπεζα και την αποζημίωση), επομένως είναι η τράπεζα που πρέπει να εκτελεί τις αποφάσεις.. Η διαδικασία δεν είναι δαπανηρή και οι τράπεζες εξακολουθούν να έχουν κάποιο συμφέρον να διατηρήσουν τα καλά ονόματά τους, επομένως και οι αποφάσεις των αρχών τείνουν να είναι προσεκτικές.

Εάν η παρέμβαση του ΧΕ δεν είναι θετική ή δεν επιλυθεί το ζήτημα, ο καταναλωτής μπορεί, στη συνέχεια, να αποταθεί στις δικαστικές αρχές, ξεκινώντας μια δικαστική υπόθεση.

Η σύνδεση του Κώδικα Δεοντολογίας της Κεντρικής Τράπεζας με τον θεσμό του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου

Ο Ενιαίος Φορέας Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης (ΕΦΕΕΔΧΦ) και κατ' επέκταση ο θεσμός του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, είναι άμεσα συνδεδεμένος με τον Κώδικα Δεοντολογίας της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου. Όπως έχει προαναφερθεί, ο Επίτροπος έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να επιλαμβάνεται παραπόνων δανειοληπτών κατά ΑΠΙ (και άλλων χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων, δηλαδή Ασφαλιστικών Εταιρειών και ΚΕΠΕΥ) και να διορίζει επίσης διαμεσολαβητές, ύστερα από αίτηση ενδιαφερομένων δανειοληπτών, για σκοπούς αναδιάρθρωσης ΜΕΔ, μέσα από τη διαμεσολαβητική διαδικασία.

Η πιο πάνω αναφερθείσα σύνδεση, είναι αποτέλεσμα του γεγονότος ότι ο Κώδικας σε τρεις από τις περιπτώσεις στις οποίες αναφέρεται στον ΕΦΕΕΔΧΦ, καθορίζει ότι «τα ΑΠΙ, κατ'

ελάχιστο, οφείλουν» να ενημερώνουν τους δανειολήπτες για την προοπτική αναδιάρθρωσης ΜΕΔ μέσα από τη διαμεσολαβητική διαδικασία, την οποία ενεργοποιεί ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος για τον σκοπό αυτό. Το νομικό Σύστημα αποδίδει τεράστια βαρύτητα στην αναδιάρθρωση των ΜΕΔ μέσα από τη διαδικασία διαμεσολάβησης, όπως αυτή ενεργοποιείται από τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο, και την αυστηρή εφαρμογή από τα ΑΠΙ του Κώδικα Συμπεριφοράς, στην εν λόγω διαδικασία.

Έγκαιρη υποβολή παραπόνων: η αναγκαία προϋπόθεση για νόμιμη εξέτασή τους από τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο

Παράπωνα τα οποία υποβάλλονται από πολίτες στο Γραφείο του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, δύνανται να μην τύχουν επί της ουσίας εξέτασης, σε περίπτωση που δεν πληρούν τα κριτήρια της εγκαιρότητας. Τα εν λόγω κριτήρια τίθενται και ή συνεπάγονται από τον περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως Νόμο του 2010, ως εκάστοτε τροποποιείται και αντικαθίσταται.

Ως εκ τούτου, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, δυστυχώς, δεν δικαιούται να επιληφθεί του παραπόνου, στο πλαίσιο του Νόμου. Κατά συνέπεια, ο καταναλωτής αποστερείται της δυνατότητας που προσφέρει το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο για εξώδικη (και ανέξοδη) διευθέτηση τυχόν διαφορών του με τις χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις.

Η διαμόρφωση του κριτηρίου της εγκαιρότητας, το οποίο οφείλει να ικανοποιεί κάθε υποβληθέν στον Επίτροπο παράπονο, ούτως ώστε να νομιμοποιείται η εξέτασή του από

τον ίδιο, διαμορφώνεται από σειρά προνοιών του Νόμου. Ο καταναλωτής δύναται να προσφύγει στην ιστοσελίδα του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης, προκειμένου να τύχει πλήρους ενημέρωσης, σε σχέση με συγκεκριμένες ενέργειες τις οποίες οφείλει να πραγματοποιήσει, ώστε το παράπονό του να μην είναι εκπρόθεσμο.

Η έγκαιρη υποβολή παραπόνων στο Γραφείο του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση της νόμιμου εξέτασής τους, κατά τρόπο ώστε να ικανοποιούνται τα υπό του Νόμου προβλεπόμενα κριτήρια εγκαιρότητας. Προς την κατεύθυνση αυτή, η χωρίς καθυστέρηση προσφυγή στον ΧΕ, καθιστά θεσμικά εφικτή την παρέμβασή του, δίνοντας ταυτόχρονα την ευκαιρία στους καταναλωτές να απολαμβάνουν τις δυνατότητες εξώδικης διευθέτησης των διαφορών τους με τις χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις.

Σημειώνεται ότι, παρά το ότι οι αποφάσεις του ΧΕ δεν είναι δεσμευτικές, αυτές έχουν σημαντική βαρύτητα στην διευθέτηση διαφορών χρηματοοικονομικής φύσης μεταξύ ΑΠΙ και καταναλωτών.